

provincie **HOLLAND**
ZUID

Samenwerkingsorgaan HOLLAND RIJNLAND	
Reg.nr.: EW 10-2874	ZJJ-01894
Uwv:	Kopie:
11 DEC. 2013	
Reg.ond.: SA	Bijl.:
Ambt.: RS	AB / DB

Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland
T.a.v. het bestuur
Postbus 558
2300 AN LEIDEN

Onderwerp
Subsidieverlening project Toekomstmodel Jeugdstelsel
Holland Rijnland - Regionaal transitiebudget jeugdzorg
2014

Geacht bestuur,

Op 30 september 2013 hebben wij uw aanvraag van 27 september 2013 ontvangen voor een provinciale subsidie voor het jaar 2014 ter grootte van € 1.288.623,00 voor het project Toekomstmodel Jeugdstelsel Holland Rijnland - Regionaal transitiebudget jeugdzorg 2014. Via deze beschikking laten wij u weten wat wij naar aanleiding van uw subsidieaanvraag hebben besloten.

Toetsingskader

Wij hebben uw aanvraag getoetst aan de Algemene wet bestuursrecht (verder te noemen Awb), de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 (verder te noemen Asv) en aan de Subsidiereregeling Jeugdzorg Zuid-Holland 2013 (verder te noemen Sjz).

Besluit

Wij hebben besloten u voor het jaar 2014 een projectsubsidie te verlenen van € 1.288.623,00 voor het project Toekomstmodel Jeugdstelsel Holland Rijnland - Regionaal transitiebudget jeugdzorg 2014.

Overwegingen

Wij verlenen deze subsidie onder toepassing van artikel 3, lid 1 van de Asv en artikel 50, lid 1, onderdeel c, van de Sjz.

Bevoorschotting

Wij verstrekken u een voorschot ter hoogte van € 1.030.898,00 (80% van het subsidiebedrag). Dit bedrag maken wij in twee termijnen over naar uw bankrekeningnummer NL87 BNGH 0285 1139 92. De eerste termijn van € 515.449,00 betalen wij in januari 2014 en de tweede termijn van € 515.449,00 betalen wij in juli 2014.

Gedeputeerde Staten

Directie Leefomgeving en Bestuur
Contact
Vanuit bureau Subsidies
dhr. H. Aydin
T 070 - 441 82 33
h.aydin@pzh.nl

Vanuit bureau Maatschappelijke
Participatie en Jeugd
Dhr. J. Hoff
T 070 - 441 79 67
j.hoff@pzh.nl
Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum **10 DEC 2013**

Ons kenmerk
DOS-2013-0008562
PZH-2013-437793315
Uw kenmerk

Bijlagen
1

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

BTW

U bent niet BTW-plichtig. U kunt de BTW niet compenseren in tegenstelling tot uw deelnemers. Op grond van artikel 16, eerste lid van de Asv komt de door u aan derden betaalde BTW voor subsidiëring in aanmerking. Deze aan derden te betalen BTW is reeds in de begroting opgenomen en daarmee in de hiervoor genoemde subsidie opgenomen.

Activiteiten en prestaties

U voert conform het projectplan / activiteitenplan de volgende activiteiten uit / levert de volgende prestaties:

1. Voorbereiding pilots integrale gebiedsgerichte teams (€ 300.000,00)
  - Projectbegeleiding- en ondersteuning door Partners in Jeugdbeleid.
  - Inrichten proeftuinen in verschillende gemeenten met 6 jeugd&gezinsteams.
  - Uitvoering begeleidingen/behandelingen in de jeugd & gezinsteams.
  - Tussen – en eindevaluatie.
  - Beschrijving van de teams en hun werkwijze, die een basis vormt van de teams die in 2015 van start gaan.

2. Pilot thuisbegeleiding multiprobleem- en risicogezinnen (€ 320.000,00)
  - Onderzoeken in hoeverre thuisbegeleiding van multiprobleem- en risicogezinnen van toegevoegde waarde kan zijn in de integrale aanpak bij gezinnen met o.a. GGZ- en LVB-problematiek.
  - Het ontwikkelen van nieuwe werkvormen en integrale aanpak van o.a. GGZ- en LVB-zorg.
  - Het hulptoegankelijk maken van multiprobleem gezinnen.
  - Effectieve toeleiding naar specialistische zorg mogelijk maken (fungeren als verbindende schakel tussen basisvoorzieningen - gebiedsgerichte teams en gebiedsgerichte teams-specialistische voorzieningen uit het toekomstmodel).
  - Transformatie van cliëntgerichte zorg naar systeemgerichte zorg.

3. Voorbereiden en inrichten transitiewerkzaamheden en -processen (€ 500.000,00)
  - De coördinatie van de regionale transitiewerkzaamheden en -processen, waaronder de verdere uitwerking van het toekomstmodel binnen een projectorganisatie bestaande uit projectleiding, projectondersteuning en diverse werkgroepen die input leveren voor het transitieproces.

De kostenpost "onvoorzien" ter grootte van € 168.623,00 in uw begroting kunt u uitsluitend besteden voor de activiteiten, zoals opgenomen in uw subsidieaanvraag en zoals hierboven aangegeven. U dient in de aanvraag tot vaststelling duidelijk aan te geven ten behoeve van welke activiteiten de kostenpost "onvoorzien" is uitgegeven. Hierbij dient u aan te geven welke bedragen aan welke kostenposten zijn uitgegeven.

Indien dit uit de aanvraag tot vaststelling niet blijkt wordt deze gehele kostenpost "onvoorzien" voor het volledige bedrag van € 168.623,00 niet subsidiabel geacht.

Eventuele onderbesteding in de kosten op het ene onderdeel kan na onze toestemming worden ingezet bij een ander onderdeel.

Looptijd

Het project heeft een looptijd van 1 januari 2014 tot en met uiterlijk 31 december 2014.

Verplichtingen

a. Algemene verplichtingen

Op grond van artikel 18, tweede lid van de Asv deelt u ons onverwijld mede indien:

- niet, niet tijdig of niet geheel aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan;
- de activiteiten / prestaties waarvoor de subsidie is verstrekt, niet of niet geheel zullen worden uitgevoerd / geleverd;
- de activiteiten / prestaties waarvoor de subsidie is verstrekt, niet tijdig zullen worden uitgevoerd / geleverd.

U kunt hiervoor gebruik maken van het meldingsformulier welke u kunt vinden op het subsidieloket op www.zuid-holland.nl.

b. Administratieve verplichtingen

Op grond van artikel 21 van de Asv moet u een administratie bijhouden en overleggen van aan de activiteiten verbonden inkomsten en uitgaven als bedoeld in artikel 4:37, eerste lid, onderdeel b, van de Awb.

Wij verzoeken u, in publicitaire uitingen te vermelden dat de gesubsidieerde activiteiten mede mogelijk is gemaakt met steun van de provincie Zuid-Holland. Deze publicaties moeten aan ons worden toegezonden bij een steekproefsgewijze controle.

Subsidievaststelling

In de bijlage bij deze beschikking staan in de vorm van een controleprotocol ook uw verplichtingen rond de subsidievaststelling. Wij zullen de subsidie vaststellen aan de hand van een uiterlijk 1 juli 2015 door u in te dienen aanvraag tot vaststelling.

Bepalend voor de vaststelling zijn de uitgevoerde activiteiten en de werkelijke baten en lasten van het project. Dit kan ertoe leiden dat wij op grond daarvan de subsidie lager dan het maximale bedrag vaststellen. Wij zullen de subsidie nooit hoger vaststellen dan het maximaal verleende subsidiebedrag. Indien uit de aanvraag tot subsidievaststelling blijkt dat er sprake is van cofinanciering en/of deelfinanciering, zullen wij de subsidie naar rato lager vaststellen.

Als bij de vaststelling blijkt dat u niet heeft voldaan aan het gestelde in artikel 18, tweede lid van de Asv (zie hierboven), zullen wij de subsidie lager, of op nihil, vaststellen. Voor verdere informatie verwijzen wij u naar de bijlage "subsidieverplichtingen inclusief controleprotocol".

Nieuw beleid

Wij wijzen u er op dat er sinds 1 juli 2013 een nieuw subsidiestelsel geldt, en dat er nieuw beleid is vastgesteld ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik bij provinciale subsidies. Daarnaast hebben wij een beleidsregel vastgesteld voor de provinciale registratie van ernstige onregelmatigheden bij subsidies. Zie de website van de provincie Zuid-Holland (www.zuid-holland.nl).

Openbaar Subsidieregister

Deze beschikking is openbaar. Bepaalde informatie uit deze beschikking nemen wij op in het subsidieregister dat eenieder via de website van de provincie (www.zuid-holland.nl) kan raadplegen. In dit register vermelden wij onder meer de hoogte van de subsidie en de naam van de subsidieontvanger. Adresgegevens en rekeningnummers worden ter bescherming van de privacy echter niet opgenomen.

Wat verder van belang is

Wilt u in alle correspondentie het DOS-nummer vermelden dat rechts bovenaan in deze brief staat? U kunt deze correspondentie sturen naar: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland t.a.v. Bureau Subsidies, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

Bezwaarprocedure

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden volgens artikel 7:1 van de Awb bij ons een gemotiveerd bezwaarschrift indienen. Dat gaat zo:

U stuurt dit bezwaarschrift binnen **zes weken** na de dag van verzending of uitreiking van het besluit aan ons toe, onder vermelding van 'Awb-bezwaar' in de linkerbovenhoek van envelop en bezwaarschrift.

Het adres is: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, t.a.v. het Awb-secretariaat, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

mw. drs. J.A.M. Hilgersom
secretaris

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Bijlagen:
- Subsidieverplichtingen inclusief controleprotocol

Subsidieverplichtingen inclusief controleprotocol ten behoeve van de subsidieontvanger (en hun accountants)

versie juli 2013

1. Kader

Dit document is bedoeld voor instellingen en instanties en hun accountants aan wie één of meerdere subsidies zijn verleend krachtens de Algemene wet bestuursrecht (Awb), de Algemene Subsidieverordening van de provincie Zuid Holland 2013 (Asv) of een van de andere (sectorale of thematische) subsidieregelingen van de provincie Zuid-Holland.

Voor zover aan lagere overheden verstrekte subsidies niet middels SiSa (single information, single audit) worden afgerekend, gelden ze eveneens voor de betreffende lagere overheid en diens accountants. Dit document geldt voor aanvragen, die zijn ontvangen ingaande 1 juli 2013.

Doel van de inhoudelijk en financiële verantwoording

De subsidieontvanger is verantwoordelijk voor de uitvoering van de activiteiten of het behalen van de prestaties waarvoor zij subsidie hebben aangevraagd en hebben ontvangen. De uitvoering dient in eerste instantie conform de aanvraag te geschieden in het aangegeven tijdvak met eventueel daaraan door de provincie gekoppelde randvoorwaarden en/of eisen zoals vastgelegd in de subsidieverplichtingen. Alle wijzigingen in de activiteiten cq. prestaties of in de periode waarin deze moeten worden uitgevoerd danwel behaald dienen te worden, dienen onverwijld te worden gemeld en voorgelegd te worden ter instemming aan Gedeputeerde Staten (via Bureau Subsidies). Ook het niet (kunnen) nakomen van de subsidieverplichtingen dient onverwijld gemeld te worden.

De subsidieontvanger is verantwoordelijk voor de rechtmatigheid van de bestedingen. Daarnaast kan de subsidieontvanger ook de plicht hebben om verantwoording af te leggen betreffende de baten en lasten die zijn gemaakt in het kader van het door de provincie Zuid Holland gesubsidieerde project en de daaraan gekoppelde projectactiviteiten. In de subsidiebeschikking kunt u aangeven of het voor u wel of niet van toepassing is. De subsidie moet zijn besteed ter realisatie van de met de provincie overeengekomen activiteiten. Rechtmatig wil hier zeggen: in overeenstemming met het goedgekeurde projectplan, wettelijke regelingen en de subsidieverplichtingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en verdere correspondentie met betrekking tot de verleende subsidie.

Deze plichten en verantwoordelijkheid zijn eveneens van toepassing - indien de gelden die de subsidieontvanger ontvangt van de Provincie Zuid-Holland - geheel of gedeeltelijk worden doorgegeven aan derden, die met deze gelden (subsidiabele) activiteiten verrichten. De verplichting om te handelen in overeenstemming met wettelijke regelingen en de subsidieverplichtingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en verdere correspondentie met betrekking tot de verleende subsidie blijven van kracht en strekken zich ook uit tot bovengenoemde derden. Het is aan te bevelen om tot afspraken te komen betreffende de eisen aan rechtmatigheid, verantwoording en controle hierop tussen de ontvangende partij - zoals genoemd in de subsidiebeschikking - en eventuele derden, die deze gelden inzetten om (subsidiabele) activiteiten uit te voeren.

Hierna vindt u meer over de wettelijke regelingen.

Van toepassing zijnde (wettelijke) regelgeving en overige verplichtingen

De volgende regelgeving en overige aan de subsidie verbonden verplichtingen zijn van toepassing:

- a. de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- b. de Algemene Subsidieverordening Zuid-Holland 2013 (Asv);
- c. de Aanbestedingswet;
- d. de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (Wnt);
- e. de Subsidieregelingen van de provincie Zuid-Holland;
- f. de subsidiebeschikking met de daarin opgenomen algemene (zie bijv artikelen 18 tot en met 21 van de Asv) en specifieke (bijv. Rijksregelingen) bepalingen;
- g. de overige van toepassing zijnde besluiten met betrekking tot de verleende subsidie.

2. Procedure

A. Verplichtingen van de subsidieontvanger tijdens de uitvoering van de activiteit waarvoor subsidie is verleend

Algemeen

In de subsidiebeschikking kunnen specifieke verplichtingen zijn opgenomen.

Daarnaast heeft de subsidieontvanger een aantal algemene, in de Awb en Asv beschreven verplichtingen. De belangrijkste staan hieronder. Indien de subsidieontvanger niet voldoet aan de eerder genoemde verplichtingen of de activiteiten, waarvoor subsidie is verleend, niet of niet geheel plaatsvinden, dan kan dat leiden tot het intrekken of ten nadele van de subsidieontvanger wijzigen van de subsidieverlening of tot het lager vaststellen van de subsidie.

Wij wijzen erop dat, indien u gesubsidieerd wordt onder de Uitvoeringsregeling Brede Doeluitkering verkeer en vervoer 2013 (BDU 2013), de artikelen uit de Asv niet van toepassing zijn maar de soortgelijke bepalingen uit de BDU 2013.

Ingaande 1 juli 2013 is het Uniforme subidiekader (USK) binnen de Provincie Zuid-Holland van kracht. Dit houdt in dat er vertrouwen vooraf wordt gegeven met steekproefsgewijze controle achteraf. Dit heeft vooral gevolgen voor subsidies van onder de € 125.000,00. Doel is om voor subsidies onder de € 125.000,00 de administratieve lasten te verlichten. Subsidies van minder dan € 25.000,00 worden in veel gevallen direct vastgesteld. Voor subsidies vanaf € 25.000 en minder dan € 125.000,00 geldt in veel gevallen een beperkte verantwoordingsplicht. Wat voor u geldt, is aangegeven in de beschikking.

Er wordt ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van subsidies een actief en consistent handhavingsbeleid gevoerd. U bent verplicht op basis van artikel 19 Asv danwel 1.10 BDU 2013 medewerking te verlenen aan controles die van belang wordt geacht. Verwacht wordt dat u de activiteiten conform uw aanvraag uitvoert (artikel 18 lid 1 Asv).

Onderdeel van het handhavingsbeleid is het opleggen van sancties bij het niet (tijdig) voldoen aan de meldingsplicht. De nota beleid "Misbruik en oneigenlijk gebruik bij subsidieverstrekking" geeft voor een aantal van tevoren bepaalde situaties aan wat de standaard sanctie is als de subsidieontvanger in gebreke blijft bij het uitvoeren van activiteiten, of het bij niet voldoen aan opgelegde verplichtingen.

Ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik bij subsidies is registratie van ernstige onregelmatigheden noodzakelijk, om inzicht te krijgen in de risico's die kunnen leiden tot herhaalde of

nieuwe ernstige onregelmatigheden. Om hierop te kunnen anticiperen is hiervoor een Beleidsregel registratie van ernstige onregelmatigheden vastgesteld.

Wijziging in de situatie (meldingsplicht)

- Asv artikel 18 lid 2 danwel BDU 2013 artikel 1.11:

De subsidieontvanger moet Gedeputeerde Staten (GS) onverwijld in kennis stellen van het voornemen de activiteiten waarvoor subsidie wordt verstrekt, te wijzigen of te beëindigen. Ook het voornemen om wijzigingen aan de periode waarin de activiteiten worden uitgevoerd of de aan de subsidie verbonden verplichtingen moeten onverwijld worden gemeld.

Nadere toelichting op een wijziging in de situatie

Hieronder worden onder andere verstaan: wijzigingen in de einddatum van het project en het tussen activiteiten verschuiven van middelen.

Voor subsidies van € 125.000,00 of meer geldt bovendien dat indien aanmerkelijke¹ verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan (gedurende het boekjaar) in de uitvoering van de activiteiten, waarvoor subsidie is verstrekt, tussen de werkelijke lasten en baten en de begrote lasten en baten, de subsidieontvanger daarvan onverwijld mededeling moet doen aan GS onder vermelding van de oorzaak van de verschillen. Bedoelde verschillen kunnen leiden tot opschorting van de uitbetaling van voorschotten (voorschottermijnen) en in uitzonderlijke gevallen tot terugvordering van betaalde voorschotten en/of intrekking van de subsidie danwel een gewijzigde subsidievaststelling.

- Asv artikel 18 lid 3 danwel Awb 4:71 (Awb 4:71 geldt ook voor de BDU):

De subsidieontvanger deelt onverwijld schriftelijk mee wanneer met subsidie verkregen goederen of rechten binnen vijf jaar na subsidievaststelling worden vervreemd of anderszins ter beschikking worden gesteld aan derden.

Er kan voor het vervreemden danwel anderszins ter beschikking stellen aan derden van de goederen of rechten een vergoeding worden gevraagd op basis van artikel 18, vierde en vijfde lid Asv.

- Awb 4:71 (geldt alleen voor boekjaarsubsidies):

Indien de subsidieontvanger een privaatrechtelijke rechtspersoon is, moet hij GS onverwijld in kennis stellen van:

- a. een wijziging van de statuten of het reglement van de rechtspersoon;
- b. het voornemen tot ontbinding van de rechtspersoon;
- c. de ontbinding van de rechtspersoon.

In dat laatste geval moet de subsidieontvanger aan de provincie het batig saldo² voldoen, voor zover dat saldo aan de door GS verstrekte subsidie kan worden toegerekend.

¹ Aanmerkelijke verschillen zijn verschillen van meer dan 10% ten opzichte van de begroting en verschillen groter dan € 10.000,00.

² Een batig saldo ontstaat wanneer bij ontbinding van de rechtspersoon de bezittingen (activa) groter zijn dan de schulden (passiva). Er blijft geld/bezittingen over na het betalen van alle schulden.

Publiciteit

- Asv artikel 18 lid 6:

De subsidieontvanger wordt verzocht in publicitaire uitingen te vermelden dat de gesubsidieerde activiteit mede mogelijk is gemaakt met steun van de provincie Zuid-Holland. De subsidieontvanger wordt verzocht om de verkregen resultaten van het gesubsidieerde project algemeen beschikbaar te stellen.

Het kan dat in een subsidieregeling of in de subsidieverleningsbeschikking deze bepaling niet van toepassing is verklaard.

B. Procedure ten aanzien van de verantwoording van de subsidie

Wanneer moet het verzoek tot vaststelling worden ingediend

Het kan zijn dat de subsidie gelijk wordt vastgesteld. Dit zal over het algemeen van toepassing zijn bij subsidies van minder dan € 25.000,00 tenzij dit door hogere regelgeving niet mogelijk is. In het geval van directe subsidievaststelling geldt dat er geen aanvraag tot vaststelling ingediend hoeft te worden. Wel blijft de meldingsplicht onverminderd van kracht en geldt hetgeen onder steekproefsgewijze controle vermeld staat.

Voor subsidies, die niet direct zijn vastgesteld, gelden de volgende indieningstermijnen:

- **Boekjaarsubsidies:**
uiterlijk 26 weken na afloop van het boekjaar moet een aanvraag tot vaststelling worden ingediend; Asv artikel 29 lid 2 danwel in de betrokken paragraaf van de BDU 2013.
- **Projectsubsidies:**
uiterlijk 26 weken na de datum waarop de activiteit op grond van de subsidiebeschikking moet zijn uitgevoerd moet een aanvraag tot vaststelling worden ingediend. Mochten de activiteiten eerder afgerond zijn, dan moet binnen 26 weken na afronding van de activiteiten een aanvraag tot vaststelling worden ingediend; Asv artikel 29 lid 1 danwel in de betrokken paragraaf van de BDU 2013.
- **Incidentele subsidies:**
uiterlijk 26 weken na de datum waarop de activiteit op grond van de subsidiebeschikking moet zijn uitgevoerd moet een aanvraag tot vaststelling worden ingediend. Mochten de activiteiten eerder afgerond zijn, dan moet binnen 26 weken na afronding van de activiteiten een aanvraag tot vaststelling worden ingediend; Asv artikel 29 lid 1.

In de subsidieregelingen kunnen andere indieningstermijnen worden genoemd voor de aanvraag tot vaststelling. Dit wordt in veel gevallen ook opgenomen in de subsidiebeschikking. Het niet tijdig indienen van het verzoek tot vaststelling kan gevolgen hebben voor de hoogte van de subsidievaststelling.

Moet een aanvraag tot vaststelling worden ingediend?

Dit is aangegeven in de subsidiebeschikking. In het algemeen zal gelden dat subsidies onder de € 25.000,00 gelijk worden vastgesteld. Voor subsidies vanaf € 25.000,00 tot € 125.000,00 zal in veel gevallen gelden dat geen financiële verantwoording afgelegd hoeft te worden. Een verslag of de activiteiten zijn uitgevoerd, in welke periode dit is gedaan en of aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan volstaat - artikel 23 lid 1 en 2 Asv danwel in de betrokken paragraaf van de BDU 2013.

Voor subsidies van € 125.000,00 of meer geldt dat er altijd een financiële verantwoording moet worden afgelegd naast de inhoudelijke verantwoording – artikel 23 lid 3 – tenzij de subsidiebeschikking anders aangeeft. Deze financiële verantwoording moet voorzien zijn van een controleverklaring.

Indien u meer dan één projectsubsidie moet verantwoorden en deze maximaal verleende projectsubsidies zijn ieder € 125.000,00 of meer, kunt u in plaats van afzonderlijke financiële verslagen volstaan met het overleggen van één financieel verslag waarin alle afzonderlijke activiteiten waarvoor subsidie is verleend, worden verantwoord. Dit verslag van alle te verantwoorden subsidies gaat vergezeld van één controleverklaring waarbij controles per project moeten zijn verricht. Dit is aangegeven in artikel 23 lid 4 Asv danwel in de betrokken paragraaf van de BDU 2013.

In uitzonderingsgevallen kan worden volstaan met de jaarrekening mits hiervoor vooraf instemming is gevraagd. De beoordeling door de accountant dient wel op basis van het project te zijn uitgevoerd. De controleverklaring dient zich tevens uit te strekken tot de in de bijlage verantwoorde projectsubsidies. Dit moet duidelijk aangegeven zijn door de accountant door middel van zichtbare waarmaking en zichtbare naleving van dit controleprotocol en de hierin genoemde toleranties per subsidie.

Steekproefsgewijze controle

Voor subsidies voor minder dan € 125.000,00 geldt dat er steekproefsgewijze controle plaats kan vinden. Hieraan bent u verplicht om mee te werken op basis van artikel 19 Asv danwel artikel 1.10, lid 1 BDU 2013. U wordt geïnformeerd als u in de steekproef valt. Er zal verzocht worden om gegevens aan te leveren over de activiteiten, de uitvoerperiode en eventuele andere bijzonderheden. Indien dit nodig wordt geacht, kan het zijn dat er een bezoek wordt gebracht door medewerkers van de Provincie Zuid-Holland.

Van de beoordeling van de gegevens die worden aangeleverd voor de steekproef danwel tijdens het bezoek krijgt u bericht. Dit bericht kan een gewijzigde subsidievestiging of een nihil vaststelling zijn indien de steekproef hiertoe aanleiding geeft. Ook kunnen alsnog sancties worden opgelegd als blijkt dat u niet (tijdig) voldaan heeft aan de meldingsplicht.

Wanneer moet een controleverklaring worden overlegd?

- Voor alle subsidies van € 125.000,00 of meer op basis van de Asv of op een Asv gebaseerde regeling: Een financieel verslag dan wel een jaarrekening als bedoeld in artikel 361 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en een verklaring van een accountant betreffende de getrouwheid van het daarin verantwoorde beheer (artikel 23 Asv).
Het kan dat in een subsidieregeling of in de subsidieverleningsbeschikking deze bepaling niet van toepassing is verklaard.
- Voor subsidies van minder dan € 125.000,00 op basis van een op de een Asv gebaseerde regeling indien dit wegens hogere regelgeving vereist is:
Een financieel verslag dan wel een jaarrekening als bedoeld in artikel 361 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en een verklaring van een accountant betreffende de getrouwheid van het daarin verantwoorde beheer (artikel 4:78 Awb).
Indien dit van toepassing is zal dit expliciet in de subsidiebeschikking zijn opgenomen.
- Projectsubsidies op basis van de BDU 2013 die niet vallen onder SiSa (staat in de desbetreffende paragraaf van de BDU):
Bij een subsidieverlening van € 125.000,00 of meer moet een deskundigenonderzoek uitgevoerd worden door een registeraccountant c.q. Account-Administratieconsulent als bedoeld in artikel 393, eerste lid van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De werkzaamheden van de registeraccountant c.q. Account-Administratieconsulent dienen te leiden tot een controleverklaring.

De subsidieontvanger is verantwoordelijk voor de juistheid, tijdigheid en volledigheid van de verantwoording en de verkrijging van een controleverklaring. Het is zeer aan te bevelen om voor aanvang van het project met de accountant contact op te nemen, zodat deze een eerste analyse van de projectinrichting, risico's en eventuele adviezen rondom (tussentijdse) controle kan doen waarmee vooraf afspraken kunnen worden gemaakt en mogelijke knelpunten worden voorkomen.

Geen goedkeurende controleverklaring en/of een oordeel beperking?

U dient bij het indienen van uw aanvraag tot subsidievaststelling het rapport van bevindingen van uw accountant mee te zenden en in te gaan op de door uw accountant geconstateerde redenen voor de eventuele oordeelbeperking, oordeelonthouding danwel afkeuring.

Zonder motivatie waarom of hoe het door uw accountant geconstateerde tot stand is gekomen en wat u doet om dit in de toekomst te voorkomen, zullen de lasten behorend bij de oordeelsbeperking danwel – onthouding van uw accountant bij de subsidievaststelling in mindering worden gebracht danwel zal er een procentuele korting plaatsvinden bij de subsidievaststelling.

C. Reikwijdte accountantsonderzoek

De controleverklaring inhoudelijk

De accountantscontrole strekt zich uit tot het beoordelen van de deugdelijkheid en toereikendheid van de financiële verantwoording en de rechtmatigheid van de baten en lasten. Rechtmatig wil hier zeggen: in overeenstemming met wettelijke regelingen* en met de subsidieverplichtingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en verdere correspondentie met betrekking tot de subsidie en voor zover dit in redelijkheid toetsbaar is voor de accountant.

* onder regelingen wordt – onder meer – verstaan de van toepassing zijnde regelgeving zoals vermeld in de subsidiebeschikking. In de beschikking wordt niet alle wettelijke regelingen opgenomen, zie ook pagina 2 bovenaan van dit document. Van regelgeving zoals Aanbestedingwet en Wnt wordt u geacht na te gaan wat voor u van toepassing is. In de subsidiebeschikking wordt in ieder geval verwezen naar de Awb. Hiermee wordt vooral titel 4.2 van de Awb bedoeld, de artikelen 4:21 tot en met 4:80 Awb. De toetsing aan de wettelijke regelingen met betrekking tot de Awb mag dan ook beperkt worden tot titel 4.2 Awb.

De accountantscontrole

Diepgang

De accountant bepaalt zelf de aanpak van zijn controle. Hij dient deze controle zodanig in te richten dat hij met een redelijke mate van zekerheid een uitspraak kan doen over de getrouwheid van de financiële verantwoording en de rechtmatigheid van het gevoerde beheer.

Reikwijdte van het accountantsonderzoek

In de verantwoording mogen uitsluitend die baten en lasten worden meegenomen, die toegerekend kunnen worden aan de subsidiabele activiteiten en de subsidiabele projectperiode. Lasten welke gemaakt zijn na afloop van de subsidiabele projectperiode waarvoor de subsidie is verleend, mogen alleen in de verantwoording worden opgenomen indien de provincie zich hiermee akkoord heeft verklaard. De baten (alle subsidies die ten behoeve van de betreffende doelen zijn verleend evenals alle overige baten die hieruit voortvloeien) dienen volledig te worden verantwoord.

provincie **HOLLAND
ZUID**

Baten en lasten met betrekking tot 'om niet' c.q. "in natura" ontvangen subsidiabele activiteiten moeten zo goed mogelijk inzichtelijk gemaakt worden en voor zover mogelijk gekwantificeerd worden bij zowel de baten als de lasten.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De accountant moet de controle zo inrichten dat deze met een zekerheid van 95% uitspraak kan doen dat de instelling in de uitkeringsperiode niet meer dan 1% van de specifieke uitkeringen niet getrouw heeft besteed. Voor het verstrekken van de controleverklaring gelden de volgende toleranties:

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeel onthouding	Afkeurend
Onjuistheden in de financiële verantwoording/ besteding (% werkelijk gemaakte lasten met een maximum van de toegekende subsidie)	< 1%	>1% en < 3%	-	> 3%
Onzekerheden in de controle (% werkelijk gemaakte lasten met een maximum van de toegekende subsidie)	< 3%	> 3% en < 10%	> 10%	-

Bron: Handboek Auditing Rijksoverheid 2006

Fouten en onzekerheden

Fouten en onzekerheden dienen te worden gecorrigeerd, ook indien deze onder de goedkeuringstolerantie vallen. Niet gecorrigeerde fouten dienen te worden gerapporteerd in een rapport van bevindingen, als geen goedkeurende controleverklaring kan worden overlegd. Hiervoor geldt een rapportagetolerantie van 1% van het verleende subsidiebedrag.

Gegevens van derden

Indien de verantwoorde lasten en overeengekomen prestaties zijn gebaseerd op gegevens van derden dient de subsidieontvanger deze gegevens te controleren op juistheid en volledigheid. Het gestelde in dit protocol is ook van toepassing voor accountants van subsidieontvangers waaraan de instelling, gemeente of grootstedelijke regio in het kader van die regelingen gelden verstrekken. Gemeenten/instellingen dienen ervoor zorg te dragen dat de subsidieontvangers en hun accountants op de hoogte zijn van de controle en specifieke eisen, zoals die voor deze regelingen in dit protocol worden gesteld.

Inhoudelijk verslag

De accountant dient te controleren dat alle toelichtingen verenigbaar zijn met de financiële verantwoording. De inhoudelijke juistheid van de activiteit wordt niet door de accountant beoordeeld.

Rechtmatigheid

De accountant moet controleren of de baten en lasten rechtmatig zijn geweest. Door de subsidieontvanger niet rechtmatig bestede lasten moeten in een rapport van bevindingen worden opgenomen en kunnen van invloed zijn op de strekking van de controleverklaring.

Onder "bested" wordt verstaan het financiële totaal van lasten en rechtens afdwingbare verplichtingen binnen de uitkeringsperiode – een en ander conform het baten- en lastenstelsel. Indien de verantwoorde lasten en activiteiten zijn gebaseerd op gegevens van derden dient de subsidieontvanger deze gegevens te controleren op juistheid en volledigheid.

Wnt en Aanbestedingwet

Wij wijzen u erop dat de accountant tevens een onderzoek dient uit te voeren in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Een overschrijding van de norm moet verplicht gemeld worden aan het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties. Tevens moet dit opgenomen worden in de jaarrekening.

Ook dient de accountant te toetsen of de Aanbestedingswet van toepassing is en of deze juist is nageleefd.

3. Aan te leveren (accountants)producten:

Wat houdt de inhoudelijke en financiële verantwoording in

Het activiteitenverslag biedt inzicht in de behaalde resultaten per overeengekomen activiteit.

In geval van het niet (geheel) uitvoeren van de activiteiten dient u toelichting te geven onder vermelding van de redenen waarom niet en wat u gedaan heeft om de activiteiten alsnog uit te voeren.

De financiële verantwoording geeft inzicht in de baten en lasten van de gesubsidieerde activiteit. Zoals al eerder gemeld is niet altijd een financiële verantwoording van toepassing.

In welke vorm moet de financiële verantwoording worden ingediend

- in de verantwoording worden het kenmerk en de datum van de subsidiebeschikking opgenomen;
- de financiële verantwoording wordt ten minste ingericht op hetzelfde detailniveau en met dezelfde inrichting als de bij de aanvraag ingediende begroting;
- hierbij worden zowel de baten als de lasten weergegeven;
- de begroting dient als vergelijkend overzicht te worden opgenomen;
- de lasten van het eigen personeel dienen te worden gespecificeerd naar aantal uren en tarief (indien dit in de begroting stond);
- afwijkingen ten opzichte van de begroting die 10% of meer bedragen en afwijkingen van € 10.000,00 of meer bij posten in de begroting ten opzichte van de realisatie, dienen te worden toegelicht.

Welke informatie dient de financiële verantwoording te bevatten

- een opstelling van de lasten aan het project c.q. activiteiten waarvoor de subsidie is verleend (zie vorige alinea over vorm);
- een opstelling van de baten (alle subsidies die ten behoeve van de betreffende producten, activiteiten en projecten zijn verleend evenals de overige baten die hieruit voortvloeien)
- een verklaring van de afwijkingen ten opzichte van de begroting (zie alinea over vorm);

Indien van toepassing dient de financiële verantwoording vergezeld te gaan van een controleverklaring.

In het geval dat er geen goedkeurende controleverklaring aan de orde is, dient het rapport van bevindingen te worden overlegd met een gemotiveerde toelichting of een verklaring over de door de accountant geconstateerde punten (zie hiervoor bij *Fouten en onzekerheden* en Geen goedkeurende controleverklaring en/of een oordeelsbeperking?).

Alle ondertekeningen dienen origineel te zijn tenzij er sprake is van een jaarrekening die gedeponereerd is bij de Kamer van Koophandel. Deze gedeponereerde jaarrekening moet dezelfde zijn als waarmee verantwoording kan worden afgelegd over de subsidie. Er moet sprake zijn van voldoende informatie en specificatie in de gedeponereerde jaarrekening. Is dit niet het geval, dan dient de gespecificeerde en gedetailleerde jaarrekening - die dient als verantwoording van de subsidie - alsnog te voldoen aan deze ondertekeningseis. Gekopieerde handtekeningen worden niet geaccepteerd. Indien er sprake is van een controleverklaring dienen de bijbehorende verantwoording en stukken gewaarmerkt te zijn.

Verantwoording bij samenloop van een boekjaarsubsidie en projectsubsidie(s)

Subsidieontvangers kunnen de verantwoording van projectsubsidies en een boekjaarsubsidie in een gewaarmerkte en zichtbaar door de accountant gecontroleerde verantwoording bij ons indienen (zie alinea over vorm). In uitzonderingsgevallen kan worden volstaan met de jaarrekening mits hiervoor vooraf instemming is gevraagd.

De beoordeling door de accountant dient op basis van elk project afzonderlijk te zijn uitgevoerd en per project de toleranties te zijn nageleefd. De controleverklaring dient zich tevens zichtbaar uit te strekken tot de in de bijlage verantwoorde projectsubsidies.

4. Tekst controleverklaring

Modeltekst goedkeurende controleverklaring bij een subsidiedeclaratie

Aan: Opdrachtgever

CONTROLEVERKLARING

Afgegeven ten behoeve van de provincie Zuid-Holland

Wij hebben de bijgevoegde, door ons voor identificatiedoeleinden gewaarmerkte, financiële verantwoording van ... te ... inzake de uitvoering van de subsidie .... gecontroleerd. Deze subsidie is met een beschikking met kenmerk ... d.d. ... groot € xxx,00 verleend door de Provincie Zuid-Holland.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

..... is verantwoordelijk voor het opstellen van de financiële verantwoording. .... is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de financiële verantwoording mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de financiële verantwoording op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen afwijking van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de financiële verantwoording. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste professionele oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de financiële verantwoording een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van het vaststellingsformulier door de entiteit, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van het gebruikte normenkader voor de rechtmatige totstandkoming van verantwoorde transacties.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel is de financiële verantwoording van ....., in alle van materieel belang zijnde aspecten, opgesteld in overeenstemming met de beschikking van de Provincie Zuid-Holland met kenmerk ..... d.d. .... rekening houdend met de gehanteerde verdeelsleutel zoals toegelicht in de bijlage bij de financiële verantwoording. De financiële verantwoording sluit met een bedrag van € xxx,00.

Beperking in gebruik en verspreidingskring

De financiële verantwoording en onze controleverklaring daarbij zijn uitsluitend bestemd voor ..... ter verantwoording aan Provincie Zuid-Holland in het kader van ..... subsidie. De financiële verantwoording en controleverklaring daarbij kunnen daarom niet voor andere doeleinden worden gebruikt. De controleverklaring (of delen daarvan) mag daarom niet, zonder onze uitdrukkelijke schriftelijke toestemming vooraf, in welke vorm dan ook, aan derden ter beschikking worden gesteld. Wij aanvaarden derhalve geen aansprakelijkheid jegens derde partijen die inzage krijgen in deze verklaring of deze verklaring in handen krijgen.

Plaats, datum

Naam accountantskantoor

Naam externe accountant en ondertekening met die naam